

[N. Chr. Christensen.]

nugældende aldersrente, men det ser ud til, at den forskudsvis udbetaling fra staten vil føre til, at kommunerne navnlig de to første år skal lægge millionbeløb ud. Der tales om 40 mill. kr. for det første år og 60 mill. kr. for det andet, som sammen med de udgifter, kommunerne får til folkepensionen, vil medføre, at skatteudskrivningen vil stige uforholdsmæssigt.

Efter de hidtil gældende regler får kommunerne en forskudsvis udbetaling fra staten. For ikke at pålægge kommunerne større byrder end deres egentlige andel i folkepensionen foreslås det, at folketinget skal pålægge de ministerier, under hvilke refusionsordningerne sorterer, at ændre refusionsreglerne, eventuelt ved en større forskudsvis udbetaling fra statens side, da det ikke kan være meningen, at kommunerne skal afvente udløbet af en lang forskudsperiode, så de derved kommer til at finansiere udgifter, der påhviler statskassen.

Med disse ord skal jeg anbefale, at forslaget fremmes hurtigt, så kommunerne kan få at vide, hvad de har at rette sig efter ved budgetlægningen.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger mod organisationstvang [af Poul Sørensen m. fl.].

Valgt blev: *Carl P. Jensen, Bundvad, Eimer-Jensen, Ove Hansen, Axl Ivan Pedersen, Gustav Pedersen, Hans Rasmussen, Ravn, Henry Christensen, Erik Eriksen, Harald Nielsen, Helga Pedersen, Sønderup, Poul Sørensen, Jørgen Jørgensen (Ullerup), Ninn-Hansen og Bertel Dahlgaard.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om udøvelse af erhverv i Grønland.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1101, fremsættelsen i tidenden sp. 1854).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Victor Gram: Jeg kan tilslutte mig det synspunkt, at en mere praktisk ordning ved fastsættelsen af søterritoriets grænser i Grønland bør tilvejebringes, og jeg kan derfor på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til vedtagelse.

From: Jeg synes, at den højtærede minister for Grønland har været noget sparsommelig med hensyn til oplysninger i det fremsatte lovforslag. I henhold til forslaget skal en lovbestemmelse afløses af en administrativ beføjelse, og da det dog er noget så fundamentalt som det nationale søterritorium, det her drejer sig om, synes jeg, det må være nødvendigt med en udvalgsbehandling, hvorunder vi kan bede den højtærede minister om mere specielle oplysninger, især om lovens praktiske virkninger.

Jeg ser meget vel, at lovforslaget har et vist sigte til fremmede statsborgeres fiskeri på de grønlandske fiskebanker, men jeg kan ikke overskue, hvordan de praktiske virkninger vil blive for danske statsborgere, der driver fiskeri indenskærs, altså i det grønlandske søterritorium. Når jeg siger „danske statsborgere“, tænker jeg både på dem, der bor i Grønland, dem, der bor hernede, og Færingerne.

Alle ved jo, at problemet består, og det er for os meget vigtigt at få disse virkninger nærmere belyst; hvis disse oplysninger måtte være tilfredsstillende, skal mit parti meget gerne medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Halldan Hendriksen: Det foreliggende lovforslag er enkelt og let overskueligt og giver mig ikke anledning til ret mange bemærkninger, navnlig ikke i betragtning af, at den højtærede minister for Grønland har fremsat lovforslaget efter enstemmig vedtagelse i det grønlandske landsråd.

Min gruppe som sådan kan i princippet tiltræde forslaget. Vi finder det meget naturligt, at man fra grønlandsk side har ønsket også på dette område, vedrørende søterritoriet, at stilles på lignende måde som det øvrige Danmark. I øjeblikket er det sådan, at Grønlands søterritoriums udstrækning er fastslået i en lov, medens man for det øvrige Danmarks vedkommende fast-

[Halfdan Hendriksen.]

sætter udstrækningen af søterritoriet gennem administrative bestemmelser.

Jeg vil dog i anledning af en enkelt udtalelse i den højtærede ministers fremsættelse, der jo er skriftlig, rette en forespørgsel til den højtærede minister. Der står i den skriftlige fremsættelse (sp. 1854),

„at søterritoriets grænser revideres, således at der på visse punkter foretages en mindre udvidelse.“

Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, hvad der menes med „en mindre udvidelse“. Hele spørgsmålet om søterritorier er jo vanskeligt og prekärt. I vore dage i modsætning til tidligere tider anlægger de forskellige stater forskellige synspunkter med hensyn til søterritoriet, og det vil derfor være ganske naturligt, at man beskæftiger sig med dette spørgsmål. Jeg forstår på det ærede medlem hr. From, at det ærede medlem ønsker udvalgsbehandling, hvad jeg kan tiltræde, så hvis den højtærede minister ikke mener at kunne svare her i salen, kan han besvare mit spørgsmål i udvalget; men jeg ville foretrække, at svaret blev givet her.

Steen: Jeg må anse det for praktisk og hensigtsmæssigt, at de regler og den fremgangsmåde, man benytter, når det drejer sig om at fastsætte søterritoriets grænser ud for de danske kyster, også kommer til at gælde, når det er de grønlandske kyster, det drejer sig om. De enkeltheder, der nu er stillet spørgsmål om, får vi jo nærmere belyst enten her eller andetsteds, men vi er indstillet på lovforslagets gennemførelse.

Lynnerup Nielsen: De synspunkter, som er nedlagt i det foreliggende lovforslag, har også mit parti sympati for. Men da jeg forstår, at der muligvis bliver udvalgsbehandling, hvor man ønsker nærmere oplysninger vedrørende lovforslaget, vil mit parti først tage endelig stilling ved anden behandling.

Søren Olesen: Retsforbundet har heller ikke noget at indvende imod det foreliggende lovforslag. Med hensyn til det spørgsmål, det ærede medlem hr. From rejste, må man forstå udtalelserne om fremmede nationer sådan, at det er fremmede statsborgere, der tænkes på.

Ifølge den gældende grundlov er Grønland blevet en del af det danske rige, og grønlænderne er danske statsborgere; derfor synes jeg, at de rettigheder, borgere i Grønland har, for så vidt også må gælde for andre danske. Men jeg ved, at der har været forskellige vanskeligheder med hensyn til, hvordan man skulle drive et eventuelt dansk fiskeri deroppe — og Færøerne kan jo også komme med ind i billedet; om problemet kan løses ved denne lovgivning, er et andet spørgsmål. Det kommer vel nærmest ind under fiskeriministerens område, så det skal jeg ikke kunne udtale mig om. Jeg tror imidlertid, der er trang til en klargøring af dette spørgsmål. Når Grønland er blevet en del af riget, skal vi ikke fortsætte med alt for mange særbestemmelser for forskellige kategorier af danske statsborgere, hvad enten de bor i den ene del af riget eller i en anden.

Ministeren for Grønland (Kjærbo): Jeg takker de ærede ordførere for deres tilslutning til lovforslaget, idet jeg skal bemærke, at jeg selvfølgelig er villig til at give de oplysninger, som det er muligt at give, i det udvalg, jeg forstår man gerne vil have nedsat.

Må jeg blot sige til det ærede medlem hr. Søren Olesen, at lovforslaget netop tilsigter at ligestille Grønland med Danmark i henseende til at behandle søterritoriets problemer helt administrativt ifølge kongelig anordning.

Det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksen ønskede at få besvaret et spørgsmål — og helst her i salen. Med den højtærede formands tilladelse vil jeg gerne citere af protokollen for Grønlands landsråds forhandlinger 1956. Der står bl. a.:

[Ministeren for Grønland.]

„Grønlands kommando har fælles interesser med den grønlandske befolkning vedrørende spørgsmål om søterritoriet . . . også for så vidt angår fiskeriinspektionen.“
Et medlem af landsrådet konkluderede i,

„at trawlfiskerne driver fiskeriet for langt inde mod kysterne, specielt om efteråret, når det bliver mørkt og inspektionen følgelig bliver mindre effektiv. Når politiet tilkaldes i anledning af, at en trawler er gået for langt ind mod kysten, sker det ofte, at politiet kommer for sent, således at trawleren ved politiets ankomst atter er uden for grænsen.“

Landsrådets behandling af dette spørgsmål konkluderer i følgende udtalelse, som jeg med den højtærede formands tilladelse gerne vil citere:

„Landsrådet anser fiskeriinspektionen for at være af største betydning for Grønlands hovederhverv, kystfiskeriet. Navnlig anser landsrådet det for vigtigt, at fremmede trawlere forhindres i at trawle inden for territorialgrænsen. Landsrådet henstiller derfor til ministeriet for Grønland, at man støtter Grønlands kommando i kommandoets ønsker om bedre materiel til brug for fiskeriinspektionen.“

Jeg ved ikke, om jeg hermed har besvaret det ærede medlems spørgsmål.

Halfdan Hendriksen: Jeg takker den højtærede minister for Grønland for besvarelsen, der dog ikke indeholdt noget konkret svar på mit spørgsmål.

Det, jeg spurgte den højtærede minister om, var: i hvor vid udstrækning tænker den højtærede minister på at udvide søterritorialgrænsen? Det fik jeg ikke noget svar på, men det er et spørgsmål, som det er af den allerstørste betydning at få klarlagt. Jeg kan måske med en omskrivning af et kendt refræn sige til den højtærede minister: minister, trød varsomt!

Ministeren for Grønland (Kjærboel): Da jeg nu må betragte det som givet, at lovforslaget skal til udvalgsbehandling, vil jeg foretrække at besvare det ærede medlem hr. Halfdan Hendriksens forespørgsel i udvalget, og jeg håber, det ærede medlem kan akkviescere derved.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Victor Gram: Da der er fremsat ønske om udvalgsbehandling, foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om jagt og ferskvandsfiskeri i Grønland.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1097, fremsættelsen i tidenden sp. 1855).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Victor Gram: Det foreliggende lovforslag omhandler spørgsmålet om fastsættelse af visse regler vedrørende udøvelse af ikke-erhvervsmæssig jagt og ferskvandsfiskeri i Grønland. Lovforslaget tilsigter at forbeholde disse jagt- og fiskeriinteresser for de danske statsborgere, som er fastboende i Grønland, og jeg finder, at dette er rigtigt; men herudover åbnes der dog mulighed for at meddele tilladelse til jagt og ferskvandsfiskeri til andre — til besøgende, om man vil kalde dem sådan — inden for visse områder, med visse begrænsninger.

De principper, der er nedlagt i lovforslaget, kan jeg tilslutte mig, og jeg anbefaler det til vedtagelse.

From: Mine ønsker om udvalgsbehandling gælder i lige så høj grad dette lovforslag. Jeg kan meget vel se de problemer, man ønsker løst, men der er en række enkeltheder, som jeg gerne vil have nærmere undersøgt. Falder oplysningerne på disse punkter tilfredsstillende ud, vil mit parti meget gerne medvirke til gennemførelse også af dette lovforslag.

Halfdan Hendriksen: Også dette lovforslag er af den højtærede minister fremsat på foranledning af det grønlandske landsråd, og min gruppe vil se med sympati